

тання на робочих. Серед осіб віком 18-35 років користуються послугами Інтернет-мережі 90-95%; у віці 36-59 років це роблять близько 70% населення; у віці 60-74 роки користуються Інтернетом близько 1/3 осіб даної групи, а у похилому віці (більше 74 років) - 14% серед чоловіків і лише 5% серед жінок [4]. Більше двох третіх осіб старшого і похилого віку (старше 60 років) не мають цифрових навичок, однак вони складають майже четверту частину населення України.

Отже, українське суспільство суттєво розмежоване за можливістю доступу до електронних засобів та мережі Інтернет, що свідчить про наявність цифрового розриву. Це може стримувати розвиток інформаційного суспільства в Україні, тому необхідно розробити заходи для його подолання.

Список використаних джерел

1. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n14>
2. Україна 2030Е – Країна з розвиненою цифровою економікою. Українського інституту майбутнього. - URL: <https://strategy.uifuture.org/krajina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-1>
3. Звіт Про роботу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації за 2018 рік. URL: https://nkrzi.gov.ua/images/upload/142/8484/Zvit_za_2018_29032019_new.pdf
4. Доступ домогосподарств України до Інтернету (за даними вибіркового опитування домогосподарств, проведеного у січні 2019 року) Статистичний збірник. Державна служба статистики України. - URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/07/zb_Internet_2018.pdf

Базилюк Б.Г.

к.е.н., доцент

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ*

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА МОЛОДІЖНУ ЗАЙНЯТІСТЬ ТА ПРІОРИТЕТИ СКОРОЧЕННЯ МОЛОДІЖНОГО БЕЗ- РОБІТТЯ В УКРАЇНІ

Цифровізація та технологізація економіки на її основі дедалі більше формують принципово новий запит до робочої сили,

трансформуючи робочі місця. Нові знання та навички, з якими не були у достатній мірі знайомі попередні покоління, для сучасного світу стають невід'ємною вимогою при отриманні робочого місця. Дослідженнями впливу відповідних трансформаційних змін опікується багато вітчизняних та зарубіжних дослідників [1,2].

Структурні зміни на ринку праці, коли зникає потреба у значній низці професій та традиційних робочих місць, призводить до суттєвих структурних зрушень на ринку праці. Для молодіжного вікового сегменту ринку праці з одного боку – розширюються можливості працевлаштування (що пояснюється перевагами отриманих ними більш сучасних знань та кращими можливостями оволодіння новими навичками у порівнянні з попередніми поколіннями). А з іншого – молодіжна робоча сила залишається більш вразливою категорією на ринку праці, працевлаштування якої потребує цілеспрямованих зусиль держави та бізнесу.

Як відомо, цифровізація економіки сприяє створенню нових робочих місць за рахунок застосування широких можливостей, насамперед, інноваційних форм дистанційної зайнятості з використанням мережі Інтернет. Загальні тенденції цифровізації призвели до автономізації та індивідуалізації робочого місця, зменшення його прив'язки до місця, виникненню більш гнучких форм організації взаємодії із роботодавцем на основі фрілансу та ін.

Для молодих працівників (насамперед, молодих людей, які шукають перше робоче місце або не мають досвіду) виникають додаткові ризики пов'язані із оформленням трудових відносин. Йдеться про небажання роботодавців укладати контракт на постійній основі, подовження випробувальних термінів на безоплатній основі, переведення молодих працівників на різні форми неповної зайнятості (без постійного контракту), скасування соціального пакету тощо.

Досвід інших країн, насамперед ЄС, доводить, що на державному рівні приділяється вагома увага дослідженню впливу цифрових трансформацій як на економіку в цілому, так і на ринок праці, в тому числі – його молодіжний сегмент [3,4]. Серед стратегічних ініціатив, які можуть бути цікаві для України з точки

зору імплементації досвіду потрібно відзначити заходи ЄС у формуванні та імплементації молодіжної стратегії у 2019–2027 рр., де визначено цілі покращення становища молоді через вирівнювання можливостей в освіті та на ринку праці, а також заохочення до активної громадянської позиції, соціальної інтеграції та солідарності [5]. Для чого створено ініціативи у восьми областях: працевлаштування та підприємництва; соціальної інклюзії; участі; освіти та навчання; здоров'я та добробуту; волонтерства; молоді та світі, а також – творчості й культури.

В Україні, як держави, яка стикнулася із проблемою значної міграції молодих категорій працівників на ринку праці, в умовах цифровізації актуалізується потреба вирішення на державному рівні низки завдань щодо:

1. *Ревізії освітніх програм шкільної та вищої освіти, а також професійного навчання.* Вимогами сучасного світу є вільне володіння громадянами цифровими навичками та знаннями, для чого потрібно модернізувати навчальні курси, а також активізувати зусилля щодо підвищення цифрової грамотності. Крім цього, з метою підтримки молодих кадрів в Україні доцільно розбудовувати нову культуру стажування, кращого використання таких форм як менторство та ін. Це дозволить молодим кадрам набувати необхідний досвід без суттєвого утиску фінансових інтересів.

2. *Розширення можливостей щодо спеціалізації.* Європейський центр розвитку і професійної підготовки, зазначає, що до 2026 р. найбільше залучають молоду робочу силу такі напрями як: фінансове посередництво; передача інформації та зберігання даних; торгівля, готелі та ресторани; і послуги з охорони здоров'я та догляду [6]. Виробничий сектор, поступово втрачає лідируючі можливості у забезпеченні молодіжної зайнятості. Розширення можливостей підготовки національних молодіжних кадрів у відповідних сегментах дозволить суттєво підвищити їх готовність до новітніх змін.

3. *Модернізації державної фінансової підтримки, в т.ч. – молодіжного підприємництва.* Фінансова підтримка молодіжного підприємництва потребує координації зусиль для його фінансового забезпечення. В сучасному цифровому світі істотно розши-

ряються можливості залучення, передусім небанківського фінансового капіталу для потреб молодіжного підприємництва. До таких моделей відносяться: краудфандінг, різні форми венчурного фінансування на кшталт бізнес-янголів, допомога у стартовому капіталі, управління фінансовими ризиками для молодих підприємців тощо.

У сучасному цифровому світі кардинально змінюється як ринок праці, так і підходи до розширення молодіжної зайнятості. Майбутні зміни потребують комплексного переосмислення: освітніх програм; організації та фінансування науки і досліджень; політики підприємництва в цілому, та молодіжного підприємництва – зокрема; посилення інфраструктурної готовності до нових технологічних зрушень; формування нової парадигми соціального забезпечення та регулювання, а також ревізії політики оподаткування для згладжування боргового тягаря між офіційно зайнятими на звичайних робочих місцях та особами, які застосовують нетрадиційні форми зайнятості. Всі ці заходи потребують широкого суспільного обговорення та дискусії.

Список використаних джерел

1. Impact of digitalization and the on-demand economy on labour markets and the consequences for employment and industrial relations. European Economic and Social Committee. Willem Pieter De Groen, Karolien Lenaerts, Romain Bosc, Félix Paquier. EU – 2017 28 JULY 2017. URL: <https://www.eesc.europa.eu/resources/docs/qe-02-17-763-en-n.pdf>

2. Червінська Л.П., Базилук Б.Г. Управління молодіжною зайнятістю. – м. Київ : КНЕУ, 2019.

3. Youth Employment Initiative (YEI). URL: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1176>

4. Youth Employment Initiative. Briefing How the EU budget is spent. European Parliament. September 2017. URL: http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/608688/EPRS_BRI%282017%29608688_EN.pdf

5. EU Youth Strategy. URL: https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

6. Global Employment Trends for Youth 2017 – Paths to a better working future. URL: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_598669.pdf